

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Ю. Д. Бойчук

« 22 » січня 2021 року

Програма та критерії оцінювання
фахового вступного випробування
з «Правознавства»
для вступників з числа іноземних громадян й осіб без громадянства
на здобуття ступеня «бакалавр»
(скорочений та нормативний строк навчання)
за спеціальністю **081 «Право»**

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 081 «ПРАВО»

Під час прийому вступників на скорочений термін навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за спеціальністю 081«Право» конкурсний відбір проводиться на підставі фахового випробування, що включає в себе екзамен із профільного предмета (правознавства).

Вступне випробування проводиться за програмою, що розроблена фаховою атестаційною комісією й затверджені головою приймальної комісії.

Оцінювання рівня знань вступника здійснюється за результатами екзамену з «Правознавства». Критерії оцінювання результатів вступного екзамену наведено в програмі фахового вступного випробування. Оцінювання рівня знань вступника здійснюється за 200-бальною шкалою.

Конкурсний бал розраховується за такою формулою: Конкурсний бал (КБ) = $K1 * П1 + K2 * П2 + K3 * П3$, де П1, П2 – оцінки зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів із першого (українська мова та література) та другого (історія України або математика, або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія (на вибір) предметів (за шкалою від 100 до 200 балів), П3 – оцінка фахового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів), К1, К2, К3 – невід’ємні вагові коефіцієнти, установлюються університетом на рівні не менше ніж 0,25 кожний. Сума коефіцієнтів К1, К2, К3 для кожної конкурсної пропозиції дорівнює 1. У 2021 році К1, К2 встановлені на рівні 0,25; К3 – на рівні 0,5.

ПРАВознаВСТВО

Програма фахового вступного випробування з «Правознавства» складається з трьох розділів: «Основи теорії держави та права», «Людина, суспільство й держава», «Основи приватного права України».

Вступник повинен знати основні юридичні поняття, події та явища; уміти використовувати набуті знання та вміння в нових або незнайомих для нього ситуаціях; аналізувати юридичні явища та процеси й робити обґрунтовані висновки; класифікувати явища та процеси, формулювати зміст основних юридичних понять і термінів; установлювати зв'язки між юридичними подіями, поняттями й термінами в контексті вивчення права; аргументовано відстоювати власну думку та вміння логічно обґрунтувати власну відповідь

Питання до фахового вступного випробування з правознавства

Тема 1. Основи теорії держави і права

1. Поняття держави та її ознаки.
2. Загальна характеристика основних теорій походження держави.
3. Співвідношення держави та права, їхній взаємозв'язок і відносна самостійність.
4. Поняття й ознаки державного суверенітету. Декларація про державний суверенітет України.
5. Сутність народовладдя й форми його здійснення в сучасних демократичних державах.
6. Державна влада: поняття, загальна характеристика.
7. Принцип розподілу влад: його сутність і значення.
8. Сутність й ознаки сучасних демократичних держав.
9. Функції сучасної Української держави.
10. Роль правоохоронних органів у здійсненні функцій держави.

11. Форми державного устрою: сутність, види та їхні загальна характеристика.
12. Форми державного (політичного) режиму.
13. Сутність, ознаки й види монархій як форми державного правління.
14. Сутність, ознаки й види республік як форми державного правління.

Тема 2. Право: основні поняття

15. Основні теорії походження права.
16. Поняття та ознаки права в об'єктивному й суб'єктивному смислі.
17. Функції права.
18. Принципи права.
19. Система права: поняття та структура.
20. Приватне й публічне право.
21. Норми права: поняття й ознаки.
22. Структура правових норм.
23. Види правових норм, критерії їхньої класифікації.
24. Норми матеріального та процесуального права, їхня взаємодія та проблеми вдосконалення.
25. Поняття й види джерел (форм) права. Джерела права України.
26. Форми реалізації норм права.
27. Основні стадії застосування норм права.
28. Акти застосування норм права.
29. Поняття, види та способи тлумачення норм права.
30. Акти тлумачення норм права: поняття, види.
31. Правотворчість: поняття, функції, сучасні проблеми й перспективи розвитку.
32. Порядок оприлюднення нормативних актів і набрання ними чинності.
33. Нормативно-правовий акт: поняття, ознаки й види.
34. Співвідношення нормативно-правового акту з актами тлумачення й актами застосування норм права.
35. Закони України: поняття, ознаки, види.
36. Поняття, види та ознаки підзаконних нормативних актів, їхня роль у

- регулюванні суспільних відносин.
37. Дія нормативних актів у часі, у просторі щодо кола осіб.
  38. Система законодавства: поняття, структура. Тлумачення терміну «законодавство» Конституційним Судом України.
  39. Сутність і види систематизації законодавства.
  40. Правовідносини: поняття, основні ознаки, види.
  41. Склад (структура) правових відносин.
  42. Зміст правових відносин.
  43. Громадяни як суб'єкти правових відносин, їхня правосуб'єктність.
  44. Юридичні особи як суб'єкти правових відносин: поняття, ознаки, правоздатність.
  45. Поняття правоздатності, дієздатності, деліктоздатності.
  46. Юридичні факти: поняття, види.
  47. Правопорушення: поняття й ознаки.
  48. Склад правопорушення: поняття, структура.
  49. Види правопорушень.
  50. Поняття й ознаки юридичної відповідальності.
  51. Види юридичної відповідальності.
  52. Функції юридичної відповідальності
  53. Обставини, що виключають юридичну відповідальність особи.
  54. Акт проголошення незалежності України: загальна характеристика.
  55. Загальна характеристика галузей права України.

Тема 3. Основи конституційного законодавства України

56. Загальна характеристика та структура Конституції України.
57. Державна символіка України.
58. Статус мов в Україні.
59. Форма правління, державного устрою й політичного режиму України за Конституцією України.
60. Адміністративно-територіальний устрій України за Конституцією

- України.
61. Порядок набуття громадянства України.
  62. Соціально-економічні права громадян України за Конституцією України.
  63. Право на освіту й система освіти в Україні.
  64. Політичні права громадян України.
  65. Екологічні права й обов'язки громадян.
  66. Загальні гарантії прав і свобод людини та громадянина.
  67. Конституційні обов'язки громадян України.
  68. Принципи виборного права в Україні.
  69. Поняття й види референдумів в Україні.
  70. Правовий статус і компетенція Верховної Ради України.
  71. Правовий статус уповноваженого Верховної Ради з прав людини.
  72. Повноваження народного депутата України й форми його діяльності.
  73. Правовий статус і повноваження Президента України.
  74. Підстави та процедура дострокового припинення повноважень Президента України.
  75. Правовий статус, компетенція, склад Кабінету Міністрів України.
  76. Судова влада в Україні.
  77. Конституційний Суд України: повноваження, склад, порядок формування.
  78. Правовий статус, компетенція прокуратури України.
  79. Бюджетна система в Україні. Поняття й види податків.
  80. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій.
  81. Сутність й особливості здійснення місцевого самоврядування в Україні.
  82. Повноваження об'єднань громадян, їхня відповідальність.
  83. Правовий статус релігійних організацій.
  84. Конституційно-правовий статус політичних партій в Україні.

Тема 4. Характеристика окремих галузей права

85. Кодекс про адміністративні правопорушення. Загальна характеристика.
86. Поняття адміністративного проступку, його види.
87. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.
88. Цивільний кодекс України: загальна характеристика.
89. Поняття й види цивільно-правової відповідальності.
90. Майнові права неповнолітніх.
91. Поняття, види й характеристика цивільно-правових договорів.
92. Кримінальний кодекс України: загальна характеристика.
93. Поняття й види кримінальних покарань.
94. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.
95. Кодекс законів про працю: загальна характеристика.
96. Поняття трудового договору. Види трудових договорів.
97. Порядок прийняття на роботу й особливості праці неповнолітніх.
98. Підстави й порядок припинення трудового договору.
99. Порядок й умови укладання шлюбу.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗА ШКАЛОЮ ВІД 100 ДО 200 БАЛІВ**

Бали	Кількість правильних відповідей	Характеристика відповіді
190 – 200 балів	Від 95% до 100% правильних відповідей	Вступник демонструє всебічні, систематизовані та глибокі знання з предмета; уміє застосовувати їх на практиці; спроможний доводити правильність своєї відповіді переконливою аргументацією. Відповідь вступника повна, логічна, послідовна, не містить помилок або має незначні огріхи.
172 – 189 балів	Від 81% до 94% правильних відповідей	Вступник демонструє всебічні, глибокі знання, уміє застосовувати їх на практиці. Вільно висловлює власні думки, аргументовано відповідає на поставлені запитання. Відповідь вступника повна, логічна, послідовна. Вступник може припускатися незначних огріхів.
154 – 171 балів	Від 67% до 80% правильних відповідей	Вступник демонструє глибокі знання з предмета, вправно застосовує їх на практиці; уміє доводити правильність своєї відповіді. Відповідь вступника повна, логічна, але містить деякі неточності.

136 – 153 балів	Від 53% до 66% правильних відповідей	Вступник виявляє загалом добрі знання з предмета, досить успішно виконує передбачені програмою завдання; оперує основними поняттями, уміє робити висновки. Відповідь вступника повна, але недостатньо чітка, містить незначні помилки.
118 – 135 балів	Від 39% до 52% правильних відповідей	Вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень, але пояснення не лаконічні, не повні. Під час відповіді вступник припускається помилок.
100 – 117 балів	Від 25% до 38% правильних відповідей	Вступник має прогалини в знаннях програмового матеріалу з предмета. Відповідь не повна, потребує уточнень і додаткових запитань; вступник не вміє самостійно зробити висновків, припускається значних помилок під час відповіді.
Менше 100 балів Не склав	Від 0% до 24% правильних відповідей	Вступник володіє теорією на фрагментарному рівні, під час виконання завдань припускається принципових помилок. Вступник не здатний орієнтуватися в програмовому матеріалі.